

Fit for Work platform

17 november 2017

De Observant Amersfoort

fit for work

Platform Fit for Work

Met een actief platform van meer dan 25 betrokken partijen maakt Fit for Work zich sterk voor een nationale aanpak gericht op werkbehoud bij chronische aandoeningen. Met alle betrokkenen willen we de barrières slechten die werken met een chronische aandoening in de weg staan. Met praktische ondersteuning voor werkenden en werkgevers, aandacht voor arbeidsparticipatie vanuit de zorg en ondersteunend overheidsbeleid. Zo kunnen meer mensen met een chronische aandoening aan het werk blijven.

Dit verslag geeft de belangrijkste inzichten van de platform meeting van 17 november 2017, aangevuld met extra informatie die door de platformleden is aangeleverd om te delen. Dit verslag is openbaar en bedoeld om te verspreiden.

Platformleden actief bij...

Oncopol – werken met kanker bij de politie

IKA Ned (Instituut voor Klinische Arbeidsgeneeskunde omschrijft zichzelf als 2^e lijns arbozorg en werkt met in ziektegespecialiseerde bedrijfsartsen (klinisch arbeidsgeneeskundigen) nauw samen met medische centra, licht Herman van der Weide toe. Zo is IKA Ned onder meer actief op het gebied van kanker en werk voor de politie, vanuit het initiatief Oncopol gericht op vroegtijdige beroepsgerichte revalidatie vanuit het motto 'Stay Fit, Stay at Work'.

www.tegenkracht.nl/oncopol/

Polikliniek Werken met MS

Op het gebied van MS biedt IKA Ned in samenwerking met VUmc een polikliniek MS en werk aan, waarbij revalidatieartsen samenwerken met een in MS gespecialiseerde bedrijfsartsen.

www.ika-ned.nl/specialismen/werken-met-ms/

Chroom-6

Een andere expertise van IKA Ned is onderzoek naar de relatie tussen gezondheidsklachten en arbeidsomstandigheden. Zo kan uit onderzoek bij verzuimdossiers van individuele medewerkers volgen

dat meer medewerkers van eenzelfde afdeling of organisatie met vergelijkbare klachten te maken hebben. Of het is een directe vraag vanuit de sector of organisatie. Zo loopt er nu onderzoek naar blootstelling aan Chroom-6 en de gevolgen daarvan binnen de NS en defensie.

<https://www.ika-ned.nl/nieuws/2017/07/chroom-6-onderzoek-door-ika-ned-nog-in-volle-gang/>

Slaapapneu en werken, zoals in de transport

OSAS, Obstructief Slaap Apneu Syndroom kan een gevaar opleveren voor werken in de transportsector. Zoals verminderde concentratie en alertheid in het verkeer door vermoeidheidsklachten. IKA Ned biedt werkenden mogelijkheden voor diagnose en behandeling, vergoed vanuit de basis dekking zorgverzekering. Verzekeraars hebben baat bij investeren om zorgkosten te verminderen. Ook als gevolg van ongelukken.

www.ika-ned.nl/specialismen/obstructief-slaap-apneu-syndroom/

Zelfstandig werkenden

Zelfstandig werkenden zijn nu vooral aangewezen op de huisarts, die over het algemeen weinig aandacht heeft voor werk en aan het werk kunnen blijven. Om die reden is ZZP Nederland pleitbezorger

voor meer aandacht voor de zelfstandig ondernemer in ons verzekerings- en zorgstelsel, geeft directeur Frank Alfrink aan. Zoals vergoeding van arbeidsgerelateerde zorg in de basiszorgverzekering (en daarmee toegankelijk voor iedereen werkende, ook de zelfstandige). ZZZP Nederland steunt ook het voorstel van de KNMG om te komen tot een arbeidsarts.
www.zzp-nederland.nl/actueel/nieuws/stichting-zzp-nederland-steunt-voorstel-arbeidsarts

Providerboog van en voor zzp'ers

Daarnaast pleit ZZZP Nederland voor een 1^e lijns providerboog vanuit zorgverzekeraars voor zzp'ers waarbij de providers (zorgverleners) eveneens zzp'ers zijn. Dan is het een dubbele win-win voor zelfstandig ondernemers.
<https://www.zzp-nederland.nl/>

'Werkgever' voor PGB'ers

Christianne van Triest beaamt dit belang van aandacht voor zelfstandig werkenden. Ze is zelfstandig ondernemer en deels in loondienst. Daarnaast is ze ervaringsdeskundige. Als zorgafhankelijke hulpvrager ben je tevens werkgever van de zorg- en hulpverleners, veelal ook zelfstandig werkenden, die je inhuurt. Dit is nogal eens ingewikkeld. En zorgt ook voor problemen met werk als vervanging tijdens vakantie of ziekte van de zorgverleners lastig is. Er zou een aanbod moeten komen voor werkende mensen die afhankelijk zijn van een PGB-zorgteam, hoe hier mee om te kunnen gaan.
www.p2o.nl

Zorgmedewerkers

Belangenberhartiger voor medewerkers in de zorg, Stichting IZZ, maakt zich sterk voor betere arbeidsomstandigheden en een sociaal veilig werkklimaat in de zorg ter preventie van (chronische) gezondheidsklachten. Daarnaast is er het aanbod van de IZZ zorgverzekering aan voor hun leden, uitgevoerd door VGZ. Jaco Brouwers propositiemanager IZZ schetst daarbij de werkwijze dat IZZ de signalen uit het werkveld verkregen via onderzoek, vertaald naar input voor de onderhandelingen met VGZ om zo te komen tot een meer op maat collectieve zorgverzekering voor medewerkers in de zorg. Zo loopt er nu onderzoek onder leiding van Annouk ten Arve naar de werkomstandigheden bij de Spoed Eisende Hulp (SEH).
Met een bestuur bestaand uit vertegenwoordigers van aangesloten werkgevers- en werknemersorganisaties in de zorg, vormt IZZ een soort van 'SER voor de zorg'.
www.izz.nl

Chronische pijn en werk

Het Netwerk Chronische Pijn vertegenwoordigt ruim 450 oefentherapeuten. Het netwerk zet zich in voor betere zorg aan mensen met chronische pijn door de inzet van een effectief bewezen behandelwijze: het chronisch pijn protocol. De volgende uitdaging volgens bestuurslid Eveline de Jong is om binnen deze werkwijze meer aandacht voor het werk van cliënten met chronische pijn in te bouwen, en zo werkende cliënten beter te kunnen ondersteunen om aan het werk te kunnen blijven. Een eerste idee daarbij is om de Fit for Work e-learning voor reumaverpleegkundigen en reumatologen als basis te nemen voor

een e-learning voor oefentherapeuten. Platformlid Michiel Reneman is als voorzitter vanuit P.A.I.N. eveneens hierbij betrokken.

- www.netwerkchronischepijn.nl
- <https://nl.linkedin.com/company/p-a-i-n>
- www.dutchpainsociety.nl

Health deal chronische pijn

Health Deals zijn afspraken tussen de overheid en verschillende andere partijen, waaronder private partijen. Met als doel om brede toepassing van effectieve zorginnovaties te versnellen. Een van de eerste Health Deals is die van chronische pijn. Het doel van deze Health Deal is het verbeteren van de behandeling van chronische pijnpatiënten door het invoeren van de nieuwe zorgstandaard chronische pijn. Dit moet leiden tot hogere gezondheidswinst voor deze patiënten. En 20% lagere zorgkosten, schadelast en maatschappelijke kosten. De werkwijze is dit na te gaan in 6-8 regionale proeftuinen met een andere organisatie van de zorg. Het Landelijk Netwerk Oefentherapeuten Chronische Pijn is een van de partners binnen deze deal.
<https://www.rvo.nl/onderwerpen/innovatief-ondernemen/research-development/health-deals/overzicht-health-deals/excellente-pijnzorg-chronische-pijnpati%C3%ABnten>

Ervaringsdeskundige coaches

Er zijn nu meer dan 50 ervaringsdeskundige coaches gecertificeerd door Centrum Chronisch Ziek en Werk. Ervaringsdeskundige coaches zijn professionals die zelf een chronische aandoening, ziekte of beperking hebben. Vaak ontwikkeld gedurende hun loopbaan. De professionele achtergrond van de coaches is divers, van loopbaancoach, bedrijfsarts, maatschappelijk werker, psycholoog tot verpleegkundige. Overzicht van de coaches is te vinden op:
www.centrumchronischziekenwerk.nl/wie-zijn-we/

Inzet ervaringsdeskundigheid als USP

Ervaringsdeskundigheid als kwaliteit en daarmee een Unique Selling Point van deze coaches krijgt meer en meer bekendheid en waardering, merkt directeur Robbert Janssen. De coaches vinden hun weg naar:

- 1) Werkgevers, vaak op verzoek van een werknemer die een chronische aandoening krijgt en begeleiding wil;
- 2) Patiëntorganisaties, waarbij ze zowel de rol van informele cliëntondersteuner vervullen als van participatie/werkcoach zoals de MS coaches bij de MS vereniging;
- 3) Gemeenten, bij uitvoering van de WMO.

Een volgende ambitie is de inzet van ervaringsdeskundigheid binnen het UWV.
www.centrumchronischziekenwerk.nl

Ervaringsdeskundige jongeren

Centrum Chronisch Ziek is actief in het project Youth-R-well voor jongeren met reuma of een andere chronische aandoening. De jongeren werken samen aan vaardigheden om beter om te kunnen gaan met hun aandoening, ook tijdens studie en (het zoeken naar) werk.
www.centrumchronischziekenwerk.nl/training-youth-r-coach/

Jongeren en de arbeidsmarkt

Emma at Work maakt zich eveneens hard dat jongeren met een chronische aandoening, ziekte of beperking goed aan het werk komen. En dat er meer aandacht komt voor deze groep die vaak tussen wal en schip valt. Zo kennen veel jongeren geen vangnetconstructie (meer) zoals Wajong of doelgroepregistratie vanuit de Participatiewet. Zelfs een vakantie- of bijbaan is voor deze groep al lastig.

Met onder meer een 'stoere' campagne met verhalen van jongeren vraagt Emma at Work aandacht voor deze groep. Daarnaast is de club van 100 opgericht om werkgevers meer te verbinden aan dit initiatief.

www.emma-at-work.nl

afbeelding van Emma at Work

Kinderziekenhuizen en aandacht voor werk

Door betere behandelmethoden neemt ook groep jongeren toe die met een chronische aandoening aan het werk moet, benadrukt senior programmamanager Judy van den Berg. Om die reden vraagt Emma at Work binnen kindziekenhuizen aandacht voor het begeleiden van deze groep naar werk. Dit past in de lijn van Emma at Work: tien jaar geleden is Emma at Work op initiatief van Prof. Dr. Hugo Heymans voormalig directeur van het Emma Kinderziekenhuis (nu AMC) opgericht.

Denktank en waarde van werk

Emma at Work attendeert op de Nationale Denktank die bezig is met het vinden van antwoorden en het ontwikkelen van toepasbare oplossingen op de vraag: *Hoe zorgen we ervoor dat in 2025 iedereen in Nederland perspectief heeft op werk?* Binnen deze vraag is aandacht voor jongeren met een chronische aandoening of beperking.

<http://nationale-denktank.nl/waarde-werk-gesprek-elma-dujso/>

Testversie 'Kennisbibliotheek Chronisch Werkt'

Op dit moment vindt actualisatie plaats van de online bibliotheek over werk en chronische aandoeningen. Gestart als databank met (effectief bewezen) interventies voor arbeidsdeskundigen en andere professionals, vindt nu uitbreiding plaats naar een informatiepunt voor werkenden, werkgevers en professionals. Het is een project van Arbeidsdeskundig Kenniscentrum (AKC) samen met Hogeschool Rotterdam, Erasmus MC, VUmc, UMCG en TNO. Betrokken platformleden Harald Miedema (Hogeschool Rotterdam) en Tjeerd Hulsman (AKC) vragen de overige platformleden of ze willen meekijken bij de testversie.

www.bibliotheek-arbeidenchronischeziekte.nl

Fit for Work projecten en activiteiten

SGF Beter Gezond

Fit for Work heeft een voorstel ingediend voor de call Beter Gezond van de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) en Healt~Holland. Het voorstel is gericht op aandacht voor arbeidsparticipatie vanuit de zorg, waarbij we een brug willen slaan naar de werkgever en arboprofessionals.

Waarbij we de implementatie van dergelijke interventies op impact op arbeidsparticipatie willen onderzoeken. De uitkomst is dat het voorstel net niet bij de top 5 is uitgekomen voor verdere uitwerking, maar in de volggroep (voorstel 7-13), van de in totaal 43 inzendingen. De bij het voorstel horende pitch video gebruiken we als video om het Fit for Work programma toe te lichten. In de video komen een werkende patiënt, een specialist, een werkgever, een zorgverzekeraar, de voorzitter en sponsors van Fit for Work aan het woord waarom aandacht voor werk bij chronische aandoeningen van belang is. Binnen de toegekende Beter Gezond projecten betreft er een waarvan werk onderdeel uitmaakt, het Y!P, Young, Productive and Inclusive, gericht op jongeren met beperkingen door chronische aandoeningen.

<http://sgfbetergezond.nl/>

<https://vimeo.com/223612565>

Handreikingen MS en werk

Vanuit diverse organisaties en initiatieven is er informatie en ondersteuning over werken met MS. De handreikingen bieden een overzicht van wat er zoal beschikbaar is voor werkende mensen met MS, hun werkgevers en zorg- en hulpverleners. Vanuit het platform hebben Frank Alfrink ZZP Nederland, Herman van der Weide van IKA Ned, naast gecertificeerde ervaringsdeskundige MS coaches Tamara Bijsterveld en Maria van Nies, en 25 andere professionals. De handreikingen vormen een eerste stap voor vervolginiciatieven om werken met MS beter mogelijk te maken. De handreikingen zijn tot stand gekomen met steun van Roche en zijn online beschikbaar om te gebruiken en te verspreiden.

www.fitforworknederland.nl/handreikingen-ms-en-werk/

deelnemers werksessie MS en werk

Fit for Work reuma

Het programma Fit for Work is vijf jaar geleden gestart vanuit spier- en gewrichtsaandoeningen. Met onder meer het ontwikkelen van checklisten met handreikingen voor werknemers, werkgevers en zorgverleners om werkbehoud te optimaliseren. En het project Target@Work gericht op werk als behandeldoel in de reumatologiezorg. Tot nu toe zijn reumatologen en reumaverpleegkundigen van acht medische centra betrokken en hebben ondersteuning gekregen in de vorm van teamsessies, tools en een e-learning. Daarnaast is er aandacht voor werk gevraagd tijdens de NVR najaarsdagen (Nederlandse Vereniging voor Reumatologie) en bij de V&VN nascholingsdagen (Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland). Zo is op 10 november 2017 tijdens het najaarsymposium reumatologie van V&VN en NHPR (Health Professionals) zowel plenair als in workshops aandacht besteed aan reuma en werk en de tools van Target@Work. Ook hebben alle congresdeelnemers tot half december kosteloos toegang gekregen tot de e-learning, die voor reumatologen en verpleegkundigen is geaccrediteerd. Komende

tijd gaan we bekijken hoe we hier een vervolg aan kunnen geven. We gaan dit doen onder de noemer Fit for Work reuma. De naam Target@Work gaan we niet langer gebruiken, om zo meer eenduidigheid te krijgen binnen het programma Fit for Work.

- www.targetatwork.nl
- www.werkalsbehandeldoel.nl
- www.reumascholing.nl/congresprogramma1.html

ICHOM kwaliteitscriteria en PROMs

Voormalig WVS minister Schippers heeft de ontwikkeling in gang gezet voor een standaard set kwaliteitscriteria als basis voor goede zorg. Hiervoor is ICHOM gekozen. ICHOM staat voor International Consortium for Health Outcomes Measurement en streeft een wereldwijde gestandaardiseerde werkwijze in de gezondheidszorg na. Met als een van de doelstellingen om de zorgkosten te verminderen. Een belangrijke indicator voor goede zorg is hoe patiënten de zorg ervaren en wat dit bijdraagt aan hun gezondheid. Dit is vormgegeven in de PROMs: Patient-Reported Outcome Measures. Aan het werk kunnen is (nog) niet verwerkt als indicator in alle standaardsets. Werk maakt wel deel uit van de ICHOM criteria voor spier- en beweegaandoeningen (artrose van knie en heup). Voor reuma is reumatoloog en stuurgroeplid Target@Work Mart van de Laar Medisch Spectrum Twente (MST) onder meer betrokken bij deze ICHOM criteria, en warm pleitbezorger voor het opnemen van arbeidsparticipatie als indicator. De reumatologen en reumaconsulenten van MST namen als een van de eersten deel aan Target@Work/Fit for Work reuma – werk als behandeldoel. Daarnaast maakt MST deel uit van de Santeon groep die zich bezig houdt met ICHOM en Value Based Health Care.

- www.ichom.org
- www.santeon.nl/lid-ichom

Value Based Health Care

In lijn van goede zorg en PROMs, ligt Value Based Health Care (VBHC). Het is een werkwijze gericht op het maximaliseren van de waarde van zorg voor de patiënt en het reduceren van de zorgkosten. Vanuit Fit for Work vragen we op diverse manieren aandacht voor werk als belangrijke waarde binnen dit model. Zoals tijdens het Congresfestival World of Health Care van 28 september 2017 waar Fit for Work partner Roche een sessie over VBHC organiseerde onder meer samen met St. Antonius Ziekenhuis. De reumatologen en reumaverpleegkundigen van dit ziekenhuis zijn eveneens betrokken bij Target@Work/Fit for Work reuma – werk als behandeldoel. Daarnaast maakt het St. Antonius ziekenhuis net als MST en het Maasstad Ziekenhuis (ook Target@Work reuma) deel uit van de Santeon groep.

- <http://wohc.nl>
- www.santeon.nl/vbhc
-

deelnemers World of Healthcare sessie over VBHC tijdens congressiefestival World of Health Care

Werkgroep Chronisch Zieke Werkenden

Het kabinet verzocht de SER eind 2016 het voortouw te nemen bij de uitvoering van de aanbevelingen uit het SER advies 'Werk van belang voor iedereen. Werken met een chronische ziekte'. De Commissie Chronisch Zieke Werkenden (CZW), die het advies onder voorzitterschap van Louise Gunning schreef, is met het oog daarop omgevormd naar een gelijknamige werkgroep. De werkgroep is daarbij uitgebreid met onder andere de Patiëntenfederatie Nederland en de Commissie Werk Gezondheid. Deze twee partijen zijn in de Tweede Kamer brief van de minister van WVS mede namens de minister en staatssecretaris van SZW in reactie op het SER Advies genoemd om, samen met de SER, invulling te geven aan de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen.

www.ser.nl/nl/actueel/nieuws/2010-2019/20171016-chronisch-zieke-werkenden.aspx

Centraal informatiepunt

De Patiëntenfederatie Nederland is bezig met het vormgeven van een plan voor het inrichten van een centraal informatiepunt over werk en chronische aandoening voor werknemers en werkgevers. Hierbij is afstemming met ministerie van SZW inzake het Arboportaal voor werkgevers en werknemers dat vooral wettelijke informatie biedt, en met het nieuw te ontwikkelen Arbopunt van de SER samen met Stichting van de Arbeid. Centrum Werk Gezondheid biedt een overzichtswaarsite aan op basis van wat bij het centrum bekend is rond werk en chronische aandoening voor werknemers, zelfstandig werkenden, werkgevers en zorgverleners.

- www.patiëntenfederatie.nl/themas/chronisch-ziek-en-werk/
- www.arboportaal.nl
- www.werkenchronischziek.nl

Verkenning buitenlandse voorbeelden

De Commissie Werk Gezondheid heeft binnen de werkgroep Chronisch Zieke Werkenden de taak gekregen om kennis over en ervaringen met werk en chronische ziekte in andere landen te inventariseren. De verkenning is ter inspiratie voor het Nederlandse beleid rond werkbehoud bij chronische ziekte en het stimuleren van arbeidsmogelijkheden voor jongeren met een chronische ziekte. De focus ligt daarbij op Europese initiatieven. Er is een verbinding tussen de Commissie, Centrum Werk Gezondheid en het programma Fit for Work: werken met een chronische aandoening is een van de aandachtsgebieden van de Commissie. Paul Baart voorzitter Fit for Work en directeur Centrum Werk Gezondheid is een van de initiatiefnemers van de Commissie en heeft zitting in de Werkgroep Chronisch Zieke Werkenden. Tijdens deze platformmeeting zijn al suggesties gedaan van buitenlandse voorbeelden. De input van de platformleden Fit for Work gaan we verder betrekken bij deze verkenning.

www.werkgezondheid.nl

Nationaal Programma Preventie

In 2014 is de overheid op initiatief van het ministerie van VWS gestart met het Nationaal Programma Preventie (NPP). Met als doel het verminderen van chronische ziekten het stimuleren van gezonder leven door minder alcoholgebruik en roken, aandacht voor depressie, diabetes, meer bewegen en het voorkomen van

overgewicht. Daarnaast moet het programma ook de grote gezondheidsverschillen tussen hoog- en laagopgeleiden verkleinen. Dit preventieprogramma, dat de naam Alles is Gezondheid heeft gekregen, zet in op het creëren van een maatschappelijke beweging die mensen inspireert en ondersteunt om aan hun gezondheid te werken met aanvliegroutes via het werk, de zorg, de wijk, en via scholen. Werken met een chronische aandoening is een van de aandachtsgebieden.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gezondheid-en-preventie/nationaal-programma-preventie>

Fit for Work Pledge Alles is Gezondheid

Organisaties en initiatieven verbinden zich aan Alles is Gezondheid via een zogenaamde Pledge, een belofte. Het Fit for Work programma maakt deel uit van zo'n Pledge van Centrum Werk Gezondheid, ondertekend in 2014. Van de acht activiteiten genoemd in deze pledge betreffen er vijf het programma Fit for Work dat het centrum coördineert. Vier van deze activiteiten zijn reeds gerealiseerd, een activiteit is in ontwikkeling:

- 1) **Checklisten Fit for Work testen in pilots.** Hiervoor is een voorstel ingediend bij het programma Beter Gezond van Samenwerkende Gezondheids Fondsen (SGF) en Health~Holland in 2017. Dit voorstel is niet gehonoreerd. We zoeken naar andere mogelijkheden om dit implementatieonderzoek te realiseren.
- 2) **Vertaling uitgangspunten Fit for Work en instrument naar andere Europese landen.** Met als resultaat de Canadese variant van de Fit for Work checklisten: 'Checklist Joint matters at work', van The Arthritis Society december 2014.
- 3) **Uitgangspunten Fit for Work checklisten vertalen naar andere chronische aandoeningen dan spier- en gewrichtsaandoeningen.** Er zijn nu ook checklisten voor chronische aandoeningen en werk in het algemeen (2015) en Handreikingen voor MS en werk (2017) beschikbaar;
- 4) **Policy Breakfast werken met chronische aandoening en belang van aandacht voor werk in medische zorg.** In november 2015 is een politiek ontbijt voor Tweede kamerleden en beleidsmedewerkers georganiseerd, waar onder meer mdI-arts Frank Hoentjen aandacht heeft gevraagd voor werk als behandeldoel bij vooral jongeren met een chronische darmklachten.
- 5) **Congres werken met chronische aandoening met goede praktijkvoorbeelden uit bedrijfsleven en overheid** is gerealiseerd in een Fit for Work Congres in samenwerking met de Sociaal-Economische Raad (SER) op 25 mei 2017.

Meer informatie is te vinden op:

- www.allesisgezondheid.nl/pledge/centrum-werk-gezondheid
- www.fitforworknederland.nl/activiteiten

Hackathon Alles is Gezondheid

Op 7 februari 2017 is het jaarlijkse Alles is Gezondheid congres. Aan de Commissie Werk Gezondheid is gevraagd om tijdens dit congres een Hackathon te organiseren over goed werk, met tevens aandacht voor werken met een chronische aandoening. De naam hackathon is afgeleid van 'hack' en 'marathon'. Hacken is het vinden van toepassingen die niet door de maker van het product/programma bedoeld zijn. De insteek van een hackathon in een congresopzet of bijeenkomst is dat een lastig op te lossen probleem (wicked problem) door deskundigen vanuit andere

vakgebieden 'gekraakt' wordt doordat ze met nieuwe inzichten en oplossingen komen. Tijdens deze platformmeeting zijn 'wicked problems' verkend over werk en chronische aandoening die een plek kunnen krijgen op het Alles is Gezondheid congres van 7 februari 2018.

<http://www.allesisgezondheid.nl/nieuws/save-date-7-februari-2018-conferentie-alles-gezondheid>

Aan het overleg namen deel: Christianne van Triest P2O, Eveline de Jong Landelijk Netwerk Oefentherapeuten Chronische Pijn, Frank Alfrink ZZP Nederland, Herman van der Weijde IKA-Nederlands Instituut voor Klinische Arbeidsgeneeskunde, Jacob Brouwers stichting IZZ, Jet Griethuijsen AbbVie, Judy van den Berg Emma at Work, Paul Baart Centrum Werk Gezondheid/voorzitter Fit for Work, Robbert Jansen Centrum Chronisch Ziek en Werk, Tamara Raaijmakers Centrum Werk Gezondheid.

Verhinderd waren: André Bieleman Saxion Hogescholen, Annelies Verkerk Vision At Work, Annemiek de Crom communicatie arbeid & gezondheid, Anouk ten Arve stichting IZZ, Bart Verkerke SPRINT/Rijksuniversiteit Groningen, Bibiche Wymenga Roche Nederland, Claire Hogenhout UvA/AIAS, Han Hullen bedrijfs- en verzekeringsarts Hullen Advies, Harald Miedema Hogeschool Rotterdam, Jeannette van Zee Patiëntenfederatie Nederland, Joyce van de Nes Bureau VolZin, Marieke Scholte Voshaar Fuchs healthcare consultancy/stichting Tools, Michèl Edelaar Vroege Interventie, Michiel Reneman UMCG Centrum voor Revalidatie Beatrixoord, Niels Veldhuijzen Primum Movens, Sarah Detaille Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Sija de Jong Reumafonds, Tjeerd Hulsman Arbeidsdeskundig Kenniscentrum, Ton van Hout Centrum Chronisch Ziek en Werk, Yvonne Heerkens Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Colofon, 17 november 2017

Verlag: Tamara Raaijmakers, Centrum Werk Gezondheid

www.fitforworknederland.nl
Info@fitforworknederland.nl

Het programma Fit for Work wordt geleid door Centrum Werk Gezondheid en ondersteund door AbbVie en Roche.